

Ο ΣΧΕΔΙΑΣΤΗΣ

ΚΑΙ πῶς πᾶμε, Σοφοκλῆ;
— Ὁραῖα, ἐξαιρετα!
— Καὶ σὰν τί δουλειὲς ἔχομε τώρα εἰς τὸ χέρι;
— Πολλὲς καὶ διάφορες. Καὶ πρῶτον, μ' ἐνόησες, ὁ Μικάκος ἐκατάβηκε εἰς τῆς 270 χιλιάδες, τὸν ὄρον τοῦ ἀγοραστοῦ καὶ μεθαύριο θὰ πάω τὰ χαρτιά. Ἐπειτα τὸ σπίτι ἐκεῖνο τῆς ὁδοῦ Αἰόλου, μ' ἐνόησες, πέρνει κι' αὐτὸ τέλος σημεραῦριο. Ἔχω ἓνα μικρὸ δάνειο ποῦ ὑπογράφεται τῇ Δευτέρᾳ, ἓνα συνοικέσιο τελειωμένο καὶ ἄλλο στὴν ἀρχὴ μὲ πολλὰς ἐλπίδες καί... ἄκουσε τώρα, μ' ἐνόησες, τὰ σχέδιά μου. Μόλις ποῦ τελειώσω τὴ μεγάλη δουλειὰ τοῦ Μικάκη, θά...

Προβλέπων τὴν συνήθη βραγδαίαν φλυαρίαν τοῦ φίλου μου τὸν διέκοψα:

— Μὰ δὲ μου λές, τὸ ἀνθρακωρυχεῖο ἐκεῖνο...

— Μπερμπαντιές, φίλε μου! μὰ εὐρήκα τώρα ἄλλον ἀγοραστή, σωστὸ ἄνθρωπο καί...

Δὲν τὸν ἀφῆκα νὰ τελειώσῃ.

— Θυμᾶσαι; τὸ εἶχες τελειωμένο..!

— Μὰ τί νὰ κάμῃς μὲ τοὺς ψεύτες; Τώρα ὅμως, μ' ἐνόησες, δὲν μοῦ φεύγει, γιὰτὶ ἔλαβα μέτρα.

— Τοῦλάχιστον κύτταξε αὐτὰ ποῦ κρατεῖς τώρα νὰ μὴ σοῦ φύγουν.

— Αὐτὸ οὔτε νὰ λέγεται! τὰ χρήματ' αὐτὰ τᾶχω στὸ χέρι. Καὶ ἔρεις τὸ σχέδιό μου;

— Θὰ εἶν' ἐκεῖνο τὸ περυσινό.

— Ναι, μὰ τώρα τέλειωσαν τὰ ψέμματα! εὐθὺς ποῦ πάρω τὸν παρά, μ' ἐνόησες...

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐφάνη ἐρχόμενος ὁ πολιτευτὴς Σ. Ὁ φίλος μου μὲ ἀφῆκεν εὐθὺς.

— Προχῶρει, μοῦ εἶπε καὶ σὲ φθάνω. Καὶ ἔτρεξεν εἰς συνάντησιν τοῦ πολιτευτοῦ.

* * *

Γνωριζόμεθα πρὸ ἐτῶν μὲ τὸν Σοφοκλῆ. Εἶνε πεντηκοντούτης περίπου, ὑψηλός, λιπόσαρκος, μακροσκελής, ὀλίγον ὠχρός, μ' ἓνα κεφαλάκι μικρὸ, μὲ κρανίον ἀπεψιλωμένον καὶ στίλβον, ἐλαφρῶς

ταλαντευόμενον εἰς κάθε του βῆμα. Εὐθυτενῆς, βαδίζει μὲ τὰ χέρια συνήθως ἐντὸς τῶν θυλακίων τοῦ τριμμένου, τοῦ πολλὰ καὶ διάφορα ἰδόντος καὶ δοκιμάσαντος πανταλονίου του. Τὸ ἄληθές εἶνε ὅτι καὶ τὸ σακκάκι του δὲν ἔχει μὲ τί νὰ καυχηθῆ, θὰ εἶχε δὲ τοῦναντίον πολλὰ τὰ δραματικά νὰ ἱστορήσῃ, ἂν εἶχε στόμα. Μόνον ὁ κολλάρος καὶ ὁ λαίμοδέτης του εἶνε νωπὰ πάντοτε καὶ ἀνεπιλήπτου λευκότητος. Ἄγαμος, ἔχει μόνον συγγενεῖς πλαγίους καὶ φίλους ἀπειραρίθμους καὶ συμβαίνει ποτὲ μὲν νὰ γευματίζῃ εἰς τῆς ἐξαδέλφης, ἄλλοτε νὰ δειπνῆ εἰς τοῦ ἀνεψιοῦ καὶ νὰ ξενυκτίζῃ εἰς τῆς κουμπάρας του· οὐδέποτε δέ, οὐδὲ οἱ στενώτεροί του, ἔμαθον τὸ οἰκημῆμα του. Τίμιος, ἀγαθός, εὐπροσῆγορος, ἀστεῖος, πολυλογᾶς, ἐπαγγέλλεται... ὄχι ὄρισμένον τι, ἀλλὰ πᾶν ὅ,τι τοῦ δίδει ἀφορμὴν νὰ ὀμιλῆ καὶ νὰ τρέχῃ, ἀδιάφορον ἂν τρέχῃ κατόπιν σκιάς, τὴν ὁποίαν ἐκλαμβάνει ὡς πραγματικότητα! Εὐπιστος, αἰσιόδοξος, δὲν ταράσσεται διόλου ἐκ τῶν ἀποτυχιῶν του τῶν ἀλλεπαλλήλων. Καὶ τρέχει καὶ σχεδιάζει ἀδιάκοπα.

Ἰδίως τὸν ἀπασχολοῦν τὰ πολιτικά τῆς πατρίδος, μάλιστα τὰ ἐσωτερικά. Ἄφωσιωμένος ἐξ ὀλοκλήρου εἰς ἓν κόμμα, μισεῖ καὶ περιφρονεῖ πάντας τοὺς ἀντιθέτους, «αὐτὰ τὰ καθάρματα, τοὺς λυμεῶνας, τοὺς τενεκέδες, τὰ κοθόνια, τοὺς διαφθορεῖς, τοὺς...» καὶ ἀρχίζει βράδατον ὕβρεολόγιον κατὰ τῶν πολιτικῶν ἀντιπάλων, παρμένον ἀπὸ τὸ τελευταῖον φύλλον δημοφροσύνης ἐφημερίδος, γραμμένον εἰς τὸ νέον, τὸ ἐλευθεριάζον ἰδίωμα, τὸ ὁποῖον δὲν παραδέχεται κανένα φραγμόν. Ἔχει πάντοτε πλήρες τὸ θυλάκιον ἐγγράφων καὶ τὸ κεφάλι γεμᾶτο σχέδια, τὰ ὁποῖα περιμένουν τὴν ἐφαρμογὴν των. Θὰ πωλήσῃ, θὰ ἐνοικιάσῃ, θὰ ὑπανδρεύσῃ, θ' ἀρραβωνίσῃ, θὰ συνδυάσῃ, θὰ συμφιλιώσῃ, θὰ κάμῃ, θὰ δείξῃ... Λέγει, λέγει ἀδιάκοπα, μὲ εὐγλωττίαν, πειστικώτατα καὶ ἀφοῦ σὲ περιφέρῃ ἀνὰ τὰς σκολιάς καὶ λαθυρινθώδεις ἀτραπούς τῶν σοφῶς πάντοτε χαραγμένων σχεδίων του, τὰ ὁποῖα ὀσονούπω, μετ' ὀλίγον, λαμβάνουν ὀστᾶ καὶ σάρκα, καταλήγει μετὰ πολλοὺς δισταγμοὺς καὶ ταλαντεύσεις, (διότι εἶνε λεπτότατος) εἰς τὴν ἐκλιπάρησιν... ἄλλ' ἐδῶ, ἄς ἐπιτρέψῃ ὁ ἀναγνώστης νὰ σιωπήσω, χάριν τῆς πλέον λεπτῆς, τῆς πλέον εὐθίχτου ἀφ' ὅσας ἐγνώρισα φιλοτιμίας...

Περιπατητῆς ἀκούραστος, εὐρίσκεται πάντοτε εἰς κίνησιν, ἐκτὸς τῶν ὥρων ὁποῦ ἐξοδεύει εἰς τοῦ Ζαχαράτου, εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἐφημερίδων τοῦ κόμματος, διότι τὰς ἄλλας οὔτε τὰς πιάνει ἔς τὸ χέρι. Ἐκεῖ θὰ πολιτικολογήσῃ, θ' ἀστειευθῆ μὲ τοὺς φίλους, εἰς τοὺς στενωτέρους τῶν ὁποίων ἀποκαλύπτει τὰ σχέδιά του. Καὶ ἔχει τοιαῦτα ἔτοιμα πάντοτε. Διότι, δὲν προφθάνει νὰ ναυαγήσῃ ἓν, ὅπου καταστρώνει ἄλλο· ἂν δὲ ἕως τῶρα μόνον ναυάγια ἔχῃ νὰ διηγῆται, τοῦτο ἀποδοτέον εἰς μόνον τὴν κακοδαιμονίαν του.

*
*
*

Εὐξέαπτος εἰς τὰς πολιτικὰς καὶ κοινωνικὰς ἐν γένει συζητήσεις, δεικνύει ἐν εἶδος ἀπορίας διὰ πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ ἐκ τοῦ πλησίον αὐτὸν

τόν ἴδιον. Ἐξάπτεται καὶ χειρονομεῖ καὶ κόπτεται συζητῶν ἐπὶ ὥρας μὲ φίλους εὐτυχεῖς καὶ χορτασμένους, ἐνῶ πολλά σημεῖα δεικνύουν ὅτι ἂν τυχὸν ἐγευματίσει τὴν ἡμέραν ἐκείνην, δὲν θὰ ἔφαγε βέβαια οὔτε φαριανούς, οὔτε πέρδικας καὶ εἶνε μάλιστα ζήτημα ἂν ἔφαγε ἄρκετά. Πᾶσαν ὁμῶς τοῦ στομάχου του διαμαρτυρίαν ἤξεύρει νὰ κρύπτῃ ὑπὸ τὸ πλεόν ἀξιοπρεπὲς μειδίαμα καὶ εἰς τρόπον ὥστε νὰ σὲ πείθῃ ὅτι τοῦλάχιστον ἐγευματίσεν εἰς τὴν «Μινέρβα», ἐνῶ τὸ πιθανώτερον εἶνε νὰ ἐγεύθῃ εἰς κανένα πατζατζιδικὸ ἀντὶ τριάντα λεπτῶν.

* *

Εἶχε μείνῃ ἄγαμος ἀπὸ πείσμα, μοῦ εἶπε· «θὰ ἦμουν 26-27 ἐτῶν νέος καὶ καθὼς ἦμουν κομφὸς (μὴ μὲ βλέπῃς τώρα) πολλὰς μητέρες καὶ πολλὰς νέες μ' ἐκυνήγησαν. Ἐγὼ δὲν ἐπρόσεχα, ὅταν, μ' ἐνόησες, μὴ μικρούλα, κόρη χήρας στρατιωτικοῦ, ὠραιοτάτη, μ' ἐμάγεψε. Ὁρκίσθηκα εὐθὺς πῶς θὰ γείνη δική μου. Ἀπὸ τὸ μέρος τῆς κόρης ἐφάνῃ μεγάλη προθυμία, ἂν καὶ πολλοὶ ἄλλοι τὴν ἐποφθαλμιούσαν· ὠμίλησα μὲ τὴν μητέρα, ἣ ὁποία, μ' ἐνόησες, μὲ ἄκουσε μὲ πολλὴν εὐμένειαν καὶ χωρὶς νὰ προσέχῃ εἰς τοὺς ἄλλους λατρευτάς· τῆς εἶπα πῶς ἔχομεν νὰ ζήσωμεν· ἐν ἐνὶ λόγῳ, μ' ἐνόησες, τῆς ἐχάραξα τὰ σχέδιά μου διὰ τὸ μέλλον, τὰ ὁποῖα εὗρηκε μεγαλοπρεπῆ. Ἐξαφνα ἕνα πρωτὶ μαθάνω ὅτι τὴν προτεραίαν ἢ ἄπιστη αὐτὴ εἶχε στεφανωθῆ μ' ἕνα ἔμπορον, ἕνα κοθόνι, ἕναν... Τόσῳ μ' ἐπείραξε ποῦ δὲν ἐπρόσεξα πλέον εἰς γυναῖκα...»

* *

Εἰς τὸν περίπατον, μὴ πρωϊνῆ, συνητηθῆμεν μ' ἕνα νέον καλοῦ ἐξωτερικοῦ, ὅστις μᾶς ἐχαρέτισε μὲ πολλὴν εὐγένειαν.

— Τί κάμνεις, Παναγιώτη; τὸν ἠρώτησεν ὁ Σοφοκλῆς. — Καλά, κύρ Σοφοκλῆ· κάτι δὲν φαινόσαστε ἀπ' τὸ μαγαζὶ; — Δουλειές, Παναγιώτη μου. — Καὶ πῶς πάτε; Εἶστ' εὐχαριστημένος; — Καλά, καλά, κ' ἐσύ;

— Ὁρατά, μὴ μᾶς ξεχνάτε· χαιρετε! εἶπεν ὁ Παναγιώτης — Γειά σου. Καὶ ὁ νέος ἀπεμακρύνθη ἐσπευσμένως.

— Ἐέρεις ποιὸς εἶν' αὐτός; εἶπεν ὁ Σοφοκλῆς· εἶνε πατριωτάκι μου. Πρὸ ἕξ χρόνια ἦλθεν ἀπ' τὴν πατρίδα, μ' ἐνόησες, ἴσα σὲ μένα, γιατί ἦμαστε σὺν ἀδέλφια μὲ τοὺς γονεῖς του. Ἐγύρσεν δουλειὰ καὶ τὸν ἐσύστησα ὡς ἕνα καλὸ μέρος. Δραστήριο παιδί, φρόνιμο, μὲ νοῦ, δὲν ἄργησε νὰ συνάξῃ μερικὰ λεπτά καὶ τώρα εἶνε δύο χρόνια ποῦ ἔχει ἴδικὸ του μπακάλικὸ καὶ μικρὸ καπελιό. Θετικὸ παιδί καθὼς εἶνε, θὰ προσδεύσῃ πολὺ. Καὶ ὁ καυμένος θυμάται τὴν καλωσύνην καί... μ' ἀγαπᾷ; εἶπε μετὰ τινα δισταγμὸν ὁ Σοφοκλῆς.

Ἡ ἱστορία ἦτο ἀληθινῆ, ὡς ἐπληροφορήθη κατόπιν. Ὁ Σοφοκλῆς εἶχεν ἀξιοπρέπειαν· ἀλλ' ἠναγκάζετο ἐνίοτε νὰ προσφεύγῃ ὑπὸ τὴν σῶτειραν στέγην τοῦ καλοῦ νέου, εἰς περιστάσεις, ἐννοεῖται, κρισίμους καὶ μόνον ὁσάκις ἢ βροχῇ τῶν ἀτυχημάτων ἐπῆρχετο

βαγδαιότερα. Εἰς ἀντάλλαγμα παρείχεν ἀφειδῶς καὶ εἰς τὸν νέον τὰς συμβουλὰς του, τηρῶν ὅλην τὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ τὴν εὐγενῆ στάσιν τοῦ «ἀληθμονήτου ἱππότου τῆς ἐλεεινῆς μορφῆς».

* *

Γνωρίζεται μὲ πολλοὺς πολιτευομένους, μὲ τινὰς τῶν ὁποίων ἔχει πολλὴν οἰκειότητα καὶ πρὸς τοὺς ὁποίους — τοὺς δμόφρονας ἐννοεῖται — ἀποδίδει ἐκ διαλειμμάτων μικρὰς τινὰς ὑπηρεσίας ἀφιλοκερδῶς καὶ μόνον διὰ νὰ ἔχη νὰ τὰ διηγῆται κατόπιν. Λέγει συχνὰ ὅτι εἶνε κακοδαίμων, χωρὶς ὁμῶς δι' αὐτὸ ν' ἀπελπίζεται ἀπ' ἐναντίας, κύριόν του χαρακτηριστικόν εἶνε ἡ αἰσιοδοξία, φθάνουσα μέχρι παιδικῆς ἀφελείας, διὰ νὰ μὴ μεταχειρισθῶ προσδλητικώτερον δι' αὐτὸν ὄρον. Βλέπων κανεὶς τὴν πενιχρὰν του περιβολὴν καὶ συγκρίνων αὐτὴν πρὸς τὴν ἀξιοπρεπῆ του στάσιν, τὸν ἐκλαμβάνει ὡς ἀρχαῖον στωϊκόν, ἐνῶ κατὰ βάθος δὲν εἶνε διόλου ἀδιάφορος εἰς τὰ ἐγκόσμια θέληγητρα καὶ, ὡς οἱ πλείονες τῶν θνητῶν, ὀνειρεύεται καὶ αὐτὸς τὴν ἐκπλήρωσιν τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ πόθου. Καὶ ὁμιλεῖ συχνὰ περὶ τῶν ὀνείρων του αὐτῶν τῶν χρυσῶν, περὶ τῶν διακαῶν πόθων του, μὲ χρώματα μάλιστα ποιητικὰ (χρώματα πολὺ ἀνοικτὰ, πολὺ κτυπητὰ καθὸ παρμένα ἀπὸ τὸ κουτάκι τῆς παλαιᾶς τέχνης), ἀδιάφορον ἂν ἡ μεταβολὴ ἐπέλθῃ μετ' ὀλίγον ἀπότομος, ὅταν πρόκειται νὰ χωρισθῆτε καὶ εἶνε μάλιστα μεσημβρία' σοῦ ἐξακοντίζει τότε βλέμματα λίαν εὐγλωττα, οὐδὲν ὁμῶς ἔχοντα τὸ ποιητικόν, μ' ὅλους τοὺς ἀγῶνάς του νὰ τηρηθῆ ἡ ἀξιοπρέπεια. Καὶ μετὰ τινὰς πάντοτε ἐλιγμούς καὶ περιστροφάς, χάριν τῆς πασχούσης φιλοτιμίας, τίθεται εἰς χρῆσιν ἢ μέθοδος ἐκείνη, τὴν ὁποῖαν, ἢ πρὸς τὸν φίλον ὀφειλομένη ἀδρότης μὲ ἀναγκάζει νὰ παρασιωπήσω.

* *

Ἐν ἀπόγευμα ἐκαθήμεθα πρὸ μικρᾶς τραπέζης εἰς ἓν ἀπὸ τὰ τελευταῖα ζυθοπωλεῖα τῶν Πατησίων. Ὁ Σοφοκλῆς ἦτο εὐθυμότερος τοῦ συνήθους. — Βλέπεις ἐκεῖ κάτω — μοῦ λέγει, ἐνῶ ἐρρόφα τὴν δευτέραν του μπίραν — τὸ σπιτάκι ἐκεῖνο, στὰ δένδρα μέσα; Ἐκεῖ ἤμουν χθὲς καὶ ἐσυμφωνοῦσα μὲ τὴν οἰκοκυρά νὰ μοῦ τὸ νοικιάσῃ γιὰ τὸ καλοκαίρι· τί ἔχει νὰ γείνη ἐκεῖ μέσα, θὰ μάθῃς καὶ θὰ ἰδῆς τί πράγμα εἶνε ὁ Σοφοκλῆς, γιὰτὶ ἡ τύχη δὲν ἠθέλησεν ἀκόμα νὰ τὸν γνωρίσης. Καὶ μοῦ ἐξωγράψισε μ' ἑλκυστικώτατα χρώματα τὸν μακάριον βίον ὅπου θὰ διηρχόμεθα ἐκεῖ, συντρόφους ἔχοντες τῶν πτηνῶν τὰ κελαδήματα καὶ τῆς αὔρας τοὺς ψιθυρισμούς, κατόπιν, ἐννοεῖται, τῶν ἄλλων ὕλικωτέρων ἀπολαύσεων, ἄνευ τῶν ὁποίων τὰ αὔλα ἐκεῖνα, τὰ ἀσύλληπτα, ἀποβάλλον πολὺ, ὡς γινωστόν, τοῦ φυσικοῦ των θεληγῆτρον. — Λίγη ὑπομονὴ — ἐπρόσθεσεν ὁ φίλος μου. Καὶ διατεθῆς ἔτι μᾶλλον εὐθυμότερον, μοῦ διηγῆθη δύο τρεῖς ἱστορίας ἀπνευστεῖ, τὴν μίαν κατόπιν τῆς ἄλλης, ἐπὶ τῶν πολιτικῶν τῆς ἡμέρας.

Τὸν ἔβλεπα διηγούμενον κ' ἐδοκίμαζα ταῦτοχρόνως δύο ἀντίθετα αἰσθήματα: ἀπορίαν μεγάλην διὰ τὴν αἰσιοδοξίαν του, ἣτις οὐδέποτε τὸν εἶχε δικαιώσει· καὶ ἓνα εἶδος οἴκτου διὰ τὴν πενιχρὰν περιβολήν, ἣτις ἐκάλυπτε μίαν τόσον εὐγενῆ ὑπαρξίν. Ἦσαν ὅλα του παρατριμμένα... Ἐκείνη μάλιστα ἡ βρεπούπλικά του, στενὴ εἰς τὴν νεότητά της, διεστάλη περὶ τὸ κρανίον, ἐκ τῆς πολυχρονίου χρήσεως, καὶ προσέλαβε σχῆμα χαμηλῆς πυραμίδος, πολλαχοῦ πεπιεσμένης, καὶ τῆς ὁποίας οἱ παντοεῖδεις μώλωπες διελάουν εὐγλώττως τὰ βάσανά της. Ἀπεχωρίσθημεν ἀργά.

* *

Ἐξαφνα τὸν ἔχασα· παρῆλθεν δλόκληρος ἑβδομάς χωρὶς νὰ τὸν ἰδῶ· τί εὐχή! ἀρρώστησε; Ἐπειτα ἐκείναι αἱ ὑποθέσεις, ὅλαι, ἡ μέρος αὐτῶν τί ἀπέγειναν; ἢ μήπως πάλιν ὑπερίσχυσε ἡ κακοδαιμονία τοῦ φίλου μου; Ἐσκεπτόμην καὶ δὲν ἤξευρα τί νὰ ὑποθέσω. Ἠρώτησα κάποιον φίλον του, ἔμπορον φιλικῶν, ὅστις ἐπίσης τὸν ἐσυμπαθοῦσε καὶ τοῦ ἐπρομήθευε τοὺς κολλάρους καὶ τοὺς χρωματιστοὺς λαϊμοδέτας του ἐπ' ἀορίστῳ, ἐννοεῖται, πιστώσει· ἀλλὰ καὶ αὐτὸς δὲν τὸν εἶχεν ἰδῆ πρὸ πολλοῦ. Ἦμην εἰς αὐτὰς τὰς σκέψεις, ὅτε τὸν βλέπω ἓνα πρωτὶ εἰς τὴν ὁδὸν Σταδίου ἐρχόμενον, ἢ μᾶλλον τρέχοντα κατ' ἐπάνω μου. Μ' ἐπλησίασε. — Τὸ ἀπόγευμα εἰς τοῦ Ζαχαράτου, μοῦ λέγει: «Ἐχω πολλά...» Καὶ ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του τρέχων.

Πράγματι μετὰ τὸ γεῦμα συνηντήθημεν. Τὸ πρόσωπόν του ἦτο αἰθριον, ὡσὰν ἀνέφελος οὐρανός. Ἐσπρωξε τὸ κάθισμά του πρὸς τὸ ἰδικόν μου, ἐκλίνε πλαγίως πρὸς ἐμὲ καὶ μοῦ εἶπε χαμηλοφώνως, διὰ νὰ μὴν ἀκούσουν οἱ παρακαθήμενοι:—«Ἀπόψε ὑπογράφεται τὸ συμβόλαιον τῆς μεγάλης ὑποθέσεως καὶ αὔριον πρωτὶ τὰ δύο ἄλλα· ὥστε αὔριον τὸ ἀπόγευμα, εἰς τὰς τρεῖς, νὰ πᾶς εἰς τὴν μπουρραρία μας καὶ νὰ μὲ περιμένῃς. Τὸ σπιτάκι ἐκεῖνο τὸ ἐπιασα, καὶ μεθαύριο κουβαλιῶμαι...» ἐπρόσθεσε· καὶ στεναγμὸς ἀνακουφίσεως ἐξῆλθε τοῦ στήθους του. Ἀνέπνευσα κ' ἐγὼ μαζί του καὶ τὸν συνεχάρην, διότι αὐτὴν τὴν φορὰν κατώρθωσε νὰ μοῦ ἐμφυτεύσῃ ἀρκετὸν μέρος τῆς αἰσιοδοξίας του.

Τὴν ἐπιούσαν, κατὰ τὴν δρισθεῖσαν ὥραν, ἤμην εἰς τὸ ζυθοπωλεῖον κ' ἐπερίμενα. Δὲν εἰξέρω ὅμως διατί, ἔπαυσα αἰφνης νὰ εἰμ' εὐχαριστημένος. Εἶχα κάτι προαισθήματα, τὰ ὁποῖα εἰς μάτην ἐζητοῦσα ν' ἀποδιώξω. Κάποια μυστηριώδης φωνὴ μοῦ ἔλεγεν ὅτι περιμένω ἀδίκως. Πράγματι· ἐπλησίαζε νὰ δύσῃ ὁ ἥλιος, ὅτε ἀπεφάσισα ν' ἀφήσω τὸ ζυθοπωλεῖον. Μόνος καὶ μελαγχολικῶς βαδίζων, εἰσῆλθα εἰς τὴν πόλιν, καταρῶμενος τὸν κακὸν δαίμονα τοῦ καῦμένου τοῦ Σοφοκλή.

* *

Αὐτὴν τὴν φορὰν τὸν ἔχασα ἐντελῶς. Τὸν ἐξήτησα ματαίως εἰς διάφορα μέρη· πουθενὰ δὲν ἐφαίνετο. Ἐκρύπτετο, ἢ ἔκανε κανένα

ταξειδι; Προφανώς τὸ τελευταῖον κτύπημα τὸ τόσον ἀπροσδόκητον τὸν εἶχε ζαλίση. Νὰ ματαιωθοῦν τόσα ὄνειρα! καὶ πότε, ὁπότεν ἢ πραγματοποιήσεις των ἐθεωρεῖτο βεβαία! Μὲ ὄλην του τὴν ἀπάθειαν, μὲ ὄλην του τὴν φιλοσοφίαν ὁ ἀτυχῆς φίλος μου δὲν ἐκράτηθη. Ἐντρέπετο, φαίνεται, καὶ νὰ παρουσιασθῇ.

Ἐν τῇ μεταξύ ἐγὼ ἀνεχώρησα ἐκ τῆς πρωτεύουσας δι' ὑποθέσεις μου καὶ ἐπέστρεψα μετὰ τέσσαρας μῆνας.

Ἦσαν παραμοναὶ βουλευτικῶν ἐκλογῶν καὶ ὁ κόσμος ἦτο εἰς κίνησιν. Ἐνθυμοῦμαι, ἐν ἀπόγευμα Κυριακῆς, πυκνοὶ ὄμιλοι πολιτῶν συνηθροίζοντο εἰς τὰς πλατείας συζητοῦντες θορυβωδῶς. Εἶχα χωθῆ καὶ ἐγὼ, ἀκουσίως μου, εἰς ἓνα ὄμιλον καὶ ἐπροσπαθοῦσα νὰ διολισθήσω, νὰ γλυτώσω, ὅτε ἀκούω ὀπίσω μου γνωστὴν φωνήν.—«Μάλιστα, κύριοι, ἐν πρώτοις, μ' ἐννόησες, ὁ συνδυασμὸς αὐτὸς εἶνε, μ' ἐννόησες, κάκιστος, ἐπειδὴ...»

Εἰσεχώρησα πλησίον τοῦ ὀμιλητοῦ καὶ τὸν ἔσυρα ἐκ τοῦ ἄκρου τοῦ ἐπενδύτου. Ἐστράφη... Δὲν περιγράφεται ἡ χαρὰ του,

— Πῶς ἐδῶ; ἀπὸ ποῦ; εἶπε· πᾶμε, πᾶμε. Καὶ μὲ παρέσυρε μακρὰν τοῦ ὀμίλου.

Δὲν εἶχε διόλου μεταβληθῆ. Ἡ αὐτὴ ἀξιοπρεπὴς στάσις, τὸ αὐτὸ λεπτὸν μειδιάμα καὶ, δυστυχῶς, ἡ αὐτὴ περιβολή. Τὸ τριβώνιον του μάλιστα εἶχε τὰς χεῖριδας πολὺ κοντάς· τρανὴ ἀπόδειξις, ὅτι δὲν εἶχε κοπῆ ἐπάνω του.

Ἐκαθήσαμεν ἔξωθεν καφεναείου. Ἦτο πολὺ εὐχαριστημένος ποῦ μὲ ἔβλεπε, ἀλλὰ κ' ἐγὼ μὲ πολλὴν χαρὰν τὸν ἐπανεῖδα. Εἶπομεν πολλὰ περὶ τῶν ζητημάτων τῆς ἡμέρας, ὅπου ὁ φίλος μου, μὲ φλογερὰν εὐγλωττίαν, ἦν τοῦ ὑπηγόρευον οἱ κινδυνεύοντες τῆς πατρίδος θεσμοί, ἐπετέθη κατὰ τῆς ἀντιπάλου πολιτικῆς μερίδος, ἦτις ἀφοῦ ἐθυσίασεν, εἰς τὴν ἄμετρον φιλοδοξίαν της, πᾶν ἱερὸν καὶ ὄσιον, ζητεῖ καὶ πάλιν νὰ εἰσπηδῆσῃ εἰς τὰ... εἰς τὴν... (ὁ φίλος μου δὲν εὗρισκε τὴν λέξιν) ὡς λύκος, μ' ἐννόησες, αἰμοδόρος...

Τὸν διέκοψα.

— Καὶ ἡ δουλειὰς πῶς πᾶνε, Σοφοκλή;

— Λαμπρά! ἂν καὶ τὰς ἀμέλησα ὀλίγον ἕνεκα τῆς πολιτικῆς. Ἐχῶ ὁμως αὐτήν, ἔχω ἐκείνην, ἔχω μίαν ἄλλην... Καὶ μοῦ ἔδωκε διαφόρους λεπτομερεῖας περὶ αὐτῶν, ὡς ὁσονούπω περατουμένων, προσθέσας ἐν τέλει: «Μίαν ἄλλην ὥραν τὰ λέμε καλλίτερα». Καὶ ἀλλάξας ἀποτόμως θέμα, ἐχώθη εἰς ἓνα πολιτικὸν λαβύρινθον ἀδιέξοδον, εἰς τὸν ὁποῖον μὲ παρέσυρεν ἀκουσίως μου καὶ ἀπὸ τὸν ὁποῖον εἶδα κ' ἔπαθα νὰ γλυτώσω.

Ἦτον πολὺ ἀργὰ ὅταν ἐχωρίσθημεν.

* * *

Πάντοτε, ὁσάκις ἀπουσίαζα, ἔβλεπα πόσον μοῦ ἦτο ἀπαραίτητος ἡ συντροφία τοῦ Σοφοκλή. Ἐκεῖνο τὸ ὕφος του τὸ αἰωνίως εὐτράπελον, ἐκεῖνα τὰ ἀστεῖά του τὰ λεπτά, τὰ πολὺ εὐμορφα, ἐκεῖνη ἡ αἰσιοδοξία του, ἐνῶ ἡ τύχη δὲν ἤθελε διόλου νὰ τὸν ξεύρῃ,

ὄλ' αὐτὰ μὲ ἤρρεσκαν ὑπερβολικὰ καὶ χάριν αὐτῶν τοῦ ἐσυγχωροῦσα καὶ τὴν πολυλογίαν ὁποῦ τὸν ἐπιανε, μάλιστα εἰς τὰς πολιτικὰς συζητήσεις. Ἐπανελάδαμεν τὰς συνεντεύξεις μας καὶ τοὺς συνήθεις μας περιπάτους. Δὲν εἶχε μεταβληθῆ οὔτε αὐτός, οὔτε τὰ κατ' αὐτὸν καὶ θὰ ἔλεγε, ἂν τὸν ἐβλεpes εἰς τὸ Ζάππειον περιδιαβάζοντα, «ἰδοῦ μία κακοενδυμένη καὶ ἴσως πεινασμένη ἀξιοπρέπεια».

Ἐλευθερόστομος, τὰ ἐχάλασεν ἐσχάτως μὲ τοὺς συγγενεῖς του, οἵτινες φαίνεται νὰ μὴ δυσηρεστήθησαν πολὺ γι' αὐτό πτωχόν, τί νὰ τὸν κάμουν; Καὶ ὅμως πόσα δὲν εἶχε κάμη γι' αὐτοὺς ἄλλοτε, ὡς μοῦ ἔλεγε καὶ δὲν ἀμφισβάλλω. Εἰς τὴν παρατήρησίν μου, ὅτι καλὸν θὰ ἦτο νὰ τὰ ἐδιώρθωνε μ' αὐτούς, ἀπήντησε· «Δὲ ξέρεις τί γίνεται. Μὲ μιὰ δραχμὴ ἔχω κρεβάτι τὴν νύχτα' ἂν μοῦ λείψ' ἡ δραχμὴ, προτιμῶ νὰ ξενυχτίσω στὸ δρόμο». Διότι εἶχε πολὺ πείσμα καὶ ἦτο ἀδιάλλακτος μ' ἐκείνους ποῦ δὲν τοῦ ἤρρεσαν. — Νά, κύτταξέ τον, μοῦ ἔλεγε διὰ γνωστὸν φιλόργυρον παντοπώλην πλουσιώτατον· εἴμαστε ἄλλοτε φίλοι, μὰ ὅταν ἐφθασα, μ' ἐνόησες, νὰ τὸν γνωρίσω καλὰ, τὸν ἀπέφυγα' μοῦ φωνάζει καὶ τώρα ὅταν μὲ ἰδῆ μοῦ φωνάζει' μὰ δὲν τὸν πλησιάζω. — Ἴσως ἔχεις ἀδικο, τοῦ εἶπα. — Νά χαθῆ ὁ χαμένος, εἶπε μὲ μορφασμὸν ἐσχάτης περιφρονήσεως.

* * *

Θυσιάζεται ὅμως δι' ἐκείνους ποῦ τοῦ ἀρέσουν. Ἐτρωγε συνήθως — ἐννοεῖται, ὅταν εἶχε νὰ τρώγῃ — εἰς ταπεινὸ ἀπόκεντρο μαγειρείο, τὸ ὁποῖον ἐτιτλοφόρει «Μεγάλην Βρεττανίαν», — μάλιστα ἔλεγε πῶς ἦτο ἀνώτερον καὶ ἀπὸ αὐτὴν, ἀφοῦ ἐκεῖ δὲν εὗρισκες οὔτε πατσά, οὔτε σηκοτάκια. Εἰς τὸ ξενοδοχεῖόν του λοιπὸν ἐγνωρίσθη ἓνα μεσημέρι μὲ δύο νέους. Ἐτυχε νὰ περνῶ ἀπ' ἐκεῖ καί, φυσικά, ἐμβῆκα ἅμα τὸν εἶδα. Ἐσυζητοῦσαν πολιτικὰ, καὶ δὲν ἐβράδυνα νὰ καταλάβω ὅτι εἶχαν τὰ ἴδια φρονήματα. Ὁ Σοφοκλῆς ἐσκόρπιζε γύρω τοὺς μύθρους τῆς ἀκατασκέτου εὐγλωττίας του. Εἶχε γίνῃ ἐσχάτως ὑπουργικὴ μεταβολὴ καὶ ὁ φίλος μου ἐσχολίαζε τὰ γενόμενα μὲ τὸ πάθος ὁποῦ τὸν διέκρινεν εἰς ὁμοίας περιστάσεις. Μετ' ὀλίγον ἐξήλθομεν ὅλοι καὶ ὁ Σοφοκλῆς ἀπεχαιρέτησε τοὺς νέους τοῦ φίλου, σφίγγας ἐγκαρδίως τὴν χεῖρά των.

— Δὲν ξέρεις, μὲ εἶπε ὅταν ἀπεμακρύνθημεν· ὁ ἓνας ἀπὸ τοὺς καλοὺς αὐτοὺς νέους ζητεῖ θέσιν γραμματέως εἰρηνοδικείου εἰς Α. . . καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχε τὰ μέσα, ἀνεδέχθηκα ἐγὼ νὰ τὸν βοηθήσω. Δὲν πιστεύω ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης φίλος μου Α. . . νὰ μοῦ ἀρνηθῆ τὴν θέσιν καὶ μάλιστα θὰ ὑπάγω ἔς αὐτὸν σήμερα τ' ἀπόγευμα».

Ἐγὼ ἐλησμόνησα τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν ὅτε, εἰς μίαν συνάντησίν μου μὲ τὸν Σοφοκλῆ, μετὰ δύο ἐβδομάδας, μοῦ παρουσιάζει οὗτος ἀνοικτὸν γράμμα νὰ τὸ διαβάσω. Ἦτο εὐχαριστήριον πρὸς τὸν Σοφοκλῆ ἀπὸ τὸν νέον τοῦ ξενοδοχείου, ἐκφράζοντα πρὸς αὐτὸν τὴν εὐγνωμοσύνην του διὰ τὴν θέσιν, ἣτις τοῦ εἶχε δοθῆ πρὸ ἐβδομάδος, τῆ συστάσει τοῦ Σοφοκλῆ.

— Καὶ πῶς τὸ κατώρθωσες; τὸν ἠρώτησα.

— Δὲν ἀφῆκα τὸν ὑπουργὸν νὰ ἡσυχάσῃ, ἀπήντησεν, ἕως οὗ ἐπέτυχαι τὸν διορισμὸν τοῦ νέου. Εἶν' ἀλήθεια πῶς ἔχασα μιὰ καλὴ δουλειὰ ποῦ εἶχα στὸ χέρι, μὰ δὲν πειράζει.

Ἐντελῶς ἀπένταρος τὴν ὥραν ἐκείνην ἦτο πολὺ εὐχαριστημένος μὲ τὸν ἑαυτὸν του.

— Μὰ δὲν ζητεῖς ἀπὸ τὸν ὑπουργὸν καὶ γιὰ τὸν ἑαυτὸν σου τίποτα; τὸν ἠρώτησα.

— Δὲν ἔχω τὰ προσόντα, μοῦ εἶπε καὶ ἤλλαξεν δμιλίαν.

* *

Τὸ ἐντευκτήριόν μας ἦτο μικρὸν ἀπόκεντρον καφενεῖον, ὅπου, μεταξύ σφωρίας ἐφημερίδων καὶ βροφῶντες τὸν ἀναπόφευκτον βαρὺν γλυκόν, ἐφιλοσοφοῦμεν ὀλίγον, προπάντων ὁμως ἐπολιτικολογοῦμεν, καὶ ὅπου ὁ Σοφοκλῆς ἄφινεν ἐλευθέραν τὴν γλῶσσάν του. Δυστυχῶς τὰ πράγματά του δὲν ἦσαν διόλου βόδινα.

— Τί ἀτυχία, βρὲ ἀδελφέ, νὰ μὴν ἔχω κ' ἐγὼ τύχην' ἔλεγε μισοαστειεύμενος. Τόσα σχέδια ἀνεκτέλεστα...

Καὶ ἔφερε μὲν τὴν ἀτυχίαν του μὲ στωϊκότητα, ἔβλεπα ὁμως ἐγὼ μὲ πολλήν μου λύπην, ὅτι δύο τρεῖς μικραὶ ἀσθένειαι τὸν εἶχαν ἐξασθενίσει σωματικῶς, ἐνῶ ἠναγκάζετο νὰ τρέχῃ διὰ τὸν ἐπιούσιον. Ἦτο Νοέμβριος καὶ ὁ χειμὼν ἐπρομηνύετο βαρὺς, ἦτο δὲ ἐπάναγκες νὰ εὑρεθῇ ὁ Σοφοκλῆς ὠπλισμένος κατὰ τοῦ ψύχους, τοῦ μεγαλειτέρου τῶν δεινῶν δι' ἓνα πτωχόν. Καὶ ὁ Σοφοκλῆς συχνὰ εὑρίσκετο εἰς τὸ ἀδιέξοδον. Δὲν ἐπρόφθανε νὰ κερδίσει εὐτελεῖ τινα κερμάτια, ὅπου ἐπαρουσιάζετο ἡ ἀνάγκη ἀμειλικτος, ἀπειλητικῆ. Ἡ φαντασία του ἦτο πολὺ γόνιμος εἰς τὸ καταστρώνειν σχέδια, τὰ ὅποια ὁμως ἔμεναν ἀνεκτέλεστα, — δμοιάζοντα ἐν πολλοῖς, τὰ νομο-σχέδια τῶν Ἑλλ. Βουλῶν.

Καὶ ἦτο πράγματι βαρὺς ὁ χειμὼν τοῦ 1904-1905. Τὰ τῆς τροφῆς του ὁ Σοφοκλῆς ἐξοικονομοῦσε ὀπωσδήποτε' ἢ περιβολή του ὁμως, κατάλληλος διὰ τοὺς μῆνας τοῦ θέρους, τὸν ἀνησυχούσε, διότι ἀνελογίζετο τί θ' ἀπεγίνετο' ἐπερίμενε κάποιαν μεταβολὴν τοῦ καιροῦ ἐπὶ τὸ θερμότερον' ματαίως ὁμως' σὰν ἐπίτηδες, ἢ βαρυχειμῶνιὰ ἐπετείετο. Ὁ ἥλιος, ὁ καυστικός μας συνήθως ἥλιος, ἔστελλε τὴν θερμότητά του μὲ γλισχρότητα φιλαργύρου. Δὲν ἐγνωρίζαμεν πλέον τὸ κλίμα τῶν Ἀθηνῶν.

Ἐνα πρωτὶ εἰς τὸ καφενεῖον, περὶ τὰς 10 π. μ. ἐνῶ καθήμενος ἐδιάβαζα ὡς συνήθως τὴν ἐφημερίδα μου, ἀκούω δίπλα μου στεναγμόν.

Ἦτο ὁ Σοφοκλῆς, ὅστις εἰσελθὼν ἀθορύβως, ἔλαβε θέσιν πλησίον μου. Ἦτο ἐλεεινὸς καθ' ὄλην τὴν ἔκτασιν, ἔστενε δὲ διαρκῶς. Ἀνησύχησα μὲ τὰ σωστά μου.

— Τί τρέχει, Σοφοκλῆ; τὸν ἠρώτησα, ἀφήσας τὴν ἀνάγνωσιν' τί ἔχεις; ἀπὸ ποῦ ἔρχεσαι;

— Δὲν εἶμαι διόλου καλά, μοῦ ἀπήντησε' ὄλην τὴν νύχτα εἶχα πυρετόν.

— Καὶ γιατί ἐδγῆκες τότε;

Ἐμειδίασε μελαγχολικά.

— Νὰ ῥωτήσῃ ἄλλος, μὰ νὰ ῥωτᾶς καὶ σύ ; Ἐβγήκα νὰ οἰκονομήσω τίποτα ἔχω στὸ χέρι τόσες δουλειές καὶ καμμιά δὲν τελειώνει. Ἐσχεδιάζα...

Βήχας δυνατὸς τὸν διέκοψε.

— Πρέπει εὐθὺς νὰ πλαγιάσῃ, τοῦ εἶπα.

Ἐκίνησε θλιβερά τὴν κεφαλὴν χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ. Ἡ σιωπὴ του ὁμως ἦτο πολὺ εὐγλωττος. Μοῦ εἶχεν ἄλλοτε ὀμιλήσῃ περὶ τῆς σκληρότητος τοῦ ξενοδόχου του καὶ ἐμάντευα τί συνέβαινε. Ὁ φίλος μου ἦτο πάλιν εἰς τὰ ἔσχατα.

Ἄντιπρόθετος
 Ὅταν ἔφυγα ἀπὸ τὸ ξενοδοχεῖον, ὁ Σοφοκλῆς ἐκοιμάτο εἰς τὸ ζεστό του κρεβάτι· εἶχον συνεννοηθῆ μετὰ τὸν ξενοδόχον περὶ ὄλων καὶ ἡμῶν ἡσυχος. Φίλος ἰατρός προσκληθεὶς, ἐπεμελήθη τὸν Σοφοκλῆ καὶ μετὰ τινὰς ἡμέρας ἀνέλαθεν ἂν ὄχι ἐντελῶς, ἀρκετὰ ὁμως διὰ νὰ ἐπαναλάβῃ τὸν ἐπιμοχθὸν ἀγῶνά του.

* *

Ἐπέκειτο ἡ πρὸ πολλοῦ θρυλουμένη διάλυσις τῆς Βουλῆς — τῆς ἀμαρτωλοῦ — ὡς τὴν ὠνόμαζεν ἡ ἀντιπολίτευσις, καὶ συνεπῶς ὁ κόσμος ἠτοιμάζετο διὰ νέας ἐκλογάς. Εἶνε τὸ μεγαλείτερον πανηγύρι εἰς τὰ Κοινοβουλευτικὰ Κράτη. Εἶνε μία ἰσοπέδωσις τῶν κοινωνικῶν τάξεων, ἀλλὰ καὶ μία σύγχυσις καὶ μία παραλυσιὰ τοῦ τελευταίου εἶδους, παραλυσιὰ κινουσα καὶ τὸν γέλωτα καὶ τὸν θρήνον, συχνότερα τὸν τελευταῖον. Ρήτορες εἰς τὰς πλατείας καὶ τοὺς ἐξώστας, οἱ μὲν ἐπαινοῦντες τὸ ἐπικρατοῦν σύστημα καὶ καταφερόμενοι κατὰ τῶν ἀντιθέτων, ζητούντων ν' ἀρπάσωσι τὴν ἀρχὴν διὰ μέσων ἐκνόμων, οἱ δὲ διεκτραγφδοῦντες τὰ δεινὰ, ἅτινα ἐπεσώρευσαν ἐπὶ τοῦ δυστυχοῦς Ἔθνους οἱ κακῆ μοίρα ἐπικαθήσαντες ἐπὶ τοῦ πολυπαθοῦς τραχήλου του, ὄλοι δὲ οὗτοι μετ' ἴσην ῥητορικὴν δεινότητα καὶ μετ' αὐτὴν ἱεράν ἀγανάκτησιν.

Σπανίως ἔδλεπα τὴν Σοφοκλῆ. Ἡ πολιτικὴ θύελλα τὸν εἶχε παρασύρῃ· ἐδρίσκετο εἰς τὸ στοιχεῖον του καὶ κανὲν ἄλλο ζήτημα δὲν τοῦ ἔκαμνε τὴν παραμικρὰν ἐντύπωσιν. Δι' αὐτόν, ζήτημα τώρα ὑψίστου ἐνδιαφέροντος ἦτο : ὁ γηραιὸς ἀμαρτωλός, «ὁ τοσάκις ὠθήσας τὸ σκάφος τῆς πολιτείας κατὰ κρημνῶν» (εἶνε ἡ καθιερωμένη φράσις), ν' ἀποτύχῃ τὴν φορὰν αὐτὴν, νὰ μείνῃ ἔξω τῆς Ἀρχῆς. Ἰδοὺ τὸ ζήτημα. Ἐνα πρῶτ' συνήντησα τὸν φίλον μου καὶ κατῴρθωσα νὰ τὸν κρατήσω ὀλίγα λεπτά. Τὸν εἶδα σφόδρα ἐξημμένον. — «Ἐπιάσθηκα—μοῦ εἶπε—χθές μετὰ τὸν Ν. τὸν ὑπερασπιστὴν τῶν παληανθρώπων... —Μὰ τότε, τὸν διέκοψα, ἡ δουλειὰ ποῦ εἶχες μαζὶ του... — Κατὰ διαβόλου, μοῦ εἶπεν ἐν ἀγανακτήσει. Μπορῶ, ἀδελφέ, μ' ἐνόησες, νὰ συμφωνήσω μετ' ἀνθρώπον, ποῦ θέλει νὰ ὑπερισχύσῃ ἕνας ἀρχικωμῆδός ! Τώρα τρέχω εἰς τοῦ Σ. ποῦ λέγουν πῶς ἀπεσπάρθη ἀπὸ τὸ κόμμα καὶ ἂν καταλάβω πῶς ἀληθεύει τὸ πρᾶγμα, θὰ τοῦ τὰ φάγω... — Μὰ εἶνε ἄνθρωπος ἰσχυρός καὶ δὲν

σέ συμφέρει». Ἐμειδίασε.—«Μὲ γνωρίζεις, μοῦ εἶπε, καὶ τὸ λές γιὰ νὰ μὲ πειράξης. Τὴν δευτέραν πρωτῆ, μετὰ τὰς ἐκλογὰς νὰ βρεθοῦμε» μοῦ εἶπε καὶ ἔφυγε δρομαίως...

Αἱ ἐκλογαὶ διεξήχθησαν σχεδὸν ἐν τάξει, τὸ δὲ ἀποτέλεσμα ἦτο, ὅτι ὁ Συμεὼν, «ὁ ἀρχικωμωδός, ὁ τσοάκις ὠθήσας τὸ σκάφος κτλ. κτλ.» ἐθρίαμβευσε καὶ τὴν φορὰν αὐτήν. Ἐξήτησα τὸν Σοφοκλῆ τὴν ἐπαύριον εἰς τὰ μέρη ὅπου εὐχναζε καὶ δὲν τὸν εὔρον ἐπὶ ὀλόκληρον ἑβδομάδα δὲν τὸν ἔβλεπα. Εἶνε ἀληθές ὅτι ὁ καιρός, μᾶλλον γλυκὺς ἕως τότε, εἶχεν ἀποτόμως μεταβληθῆ. Ψυχὸς δριμύ ἐπεκράτησεν αἴφνης καὶ οἱ ἀσθενέστεροι ἐζάρωσαν. Ἐπὶ τέλους ἀπήντησα τὸν φίλον μου ἐν ἀπόγευμα εἰς τὸ ἀπόκεντρον καφενεῖον μας. Ἦτο καταβεβλημένος. Ὁ θρίαμβος τῶν πολιτικῶν ἐχθρῶν του τὸν κατελύπησε μεγαλείτερος ὅμως ἦτο ὁ θυμὸς του κατὰ τοῦ κόσμου.— Ἄκους ἐκεῖ, βρὲ ἀδελφέ, νὰ λησμονήσουν τόσα καὶ τόσα καὶ νὰ ἐπαναφέρουν, μ' ἐννόησες—στὴν Ἀρχὴ τὸν... Καὶ μοῦ ἠρίθμησε πάλιν τὰ ἐπίθετα μὲ τὰ ὁποῖα ἐστόλιζε τὸν μισητὸν ἄρχοντα, προσθέσας ἐν τέλει μὲ ὕφος ἀμιμῆτου κωμικότητος:—«Νὰ μοῦ χαθῆτε, κοθόνια!..»

Τὰ ἰδιαίτερά του ἦσαν ἀμετάβλητα ἢ περιβολὴ του ἀκόμη ἔλεινοτέρα, ἐνῶ, δυστυχῶς, ὁ χειμὼν ἐπετεινέτο. Τοῦ ἔκαμα λόγον.

— Δὲν ἀπελπίζομαι, μοῦ εἶπε. Ἡ ὑπόθεσις τοῦ ὀφειλέτου μου θὰ λυθῆ ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ θὰ πάρω ἐκεῖνα τὰ χρήματα μόνον πῶς θ' ἀργήσω λίγο καὶ ἐν τῇ μεταξὺ πρέπει κανεὶς νὰ ζήσῃ. Καὶ ἀναγκάζομαι νὰ τρέχω μ' αὐτὸ τὸ κρῦν. Νά, τώρα ἔχω στὸ χέρι αὐτὲς τῆς δουλιᾶς καὶ νὰ ἰδῆς τί σχεδιάζω. Καὶ μοῦ ἐμέτρησε τρεῖς τέσσαρας ὑποθέσεις, αἱ ὁποῖαι ἀφεύκτως θὰ ἐτελείωναν κατ' εὐχὴν.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ ὑπηρετῆς τοῦ καφενεῖου τὸν ἐκάλεσεν ἔξω. Ὁ Σοφοκλῆς ἐξεληθὼν αὐτοστιγμῆ, ἐπέστρεψε μετ' ὀλίγον.

— Μὲ ζητεῖ, μοῦ εἶπε, ὁ Φί καὶ τρέχω ἴσως εὐγῆ τίποτα. Ἐξήληθαμεν μαζί.

— Τὸ βράδυ θὰ σοῦ στειλῶ εἰς τὸ ξενοδοχεῖον κάτι τι, τοῦ εἶπα.

Μὲ ἀπεχαιρέτισε μὲ χειρονομίαν φιλικὴν καὶ ἀπεμακρύνθη τρέχων σχεδόν. Τὸ ψυχὸς ἐγένετο δλονὲν δριμύτερον καὶ εἰς τὴν θέαν τοῦ Σοφοκλῆ τρέχοντος μὲ τὰς χεῖρας χωμμένας εἰς τὰ θυλάκια ἰσχνοῦ ἐπενδύτου, ἐμελαγχόλησα ὅσον οὐδέποτε ἄλλοτε. Ἦσανόμην κάτι βαρὺ νὰ πιέζῃ τὸ στῆθος μου...

Τὸν ἔχασα πάλιν τὸν Σοφοκλῆ. Πουθενὰ οὔτε ἴχνος τοῦ φίλου μου ἐπὶ μίαν ἑβδομάδα. Καὶ ναὶ μὲν ἤμην συνειθισμένος μὲ αὐτὰς τὰς ἐκλείψεις, τὰ πράγματα ὅμως τώρα ἦσαν διαφορετικὰ καὶ ἡ ἀνησυχία μ' ἔκαμε νὰ τρέξω ἕνα πρωτῆ εἰς τὸ ξενοδοχεῖον του.

— Πρὸ τριῶν ἡμερῶν ἔφυγε, μοῦ εἶπεν ὁ ξενοδόχος. Συνέβηκε κάτι δυσάρεστο· τὰ ροῦχα ποῦ τοῦ εἶχατε στειλῆ φαίνεται νὰ τὰ ἔκλεψεν ὁ ὑπηρετῆς ποῦ εἶχα πάρῃ ἐσχάτως. Ἐγὼ ἔδωξα τὸν ὑπηρετῆ, ὁ Σοφοκλῆς ὅμως ἐθύμωσε κ' ἔφυγε, ἂν καὶ δὲν ἦταν καλὰ μοῦ χρωστᾷ ἀκόμη κάτι τι, μὰ δὲν πειράζει...

Ἐφυγα χωρὶς ν' ἀκούσω τὸ τέλος τῆς ὁμιλίας τοῦ ξενοδόχου. Ἐζήτησα τὸν φίλον μου ἐδῶ κ' ἐκεῖ ματαίως ὁμως δὲν τὸν εἶχεν ἰδῆ κανεὶς.

Τὴν ἐπιούσαν ἐπέστρεψ' ἀπὸ τὴν ἀγορὰν τὸ πρωτὶ, ὅτε, ἐξῶθεν τοῦ καταστήματος φερετροποιοῦ, διέκρινα τὸν Σοφοκλῆ καθήμενον μεταξὺ φερέτρων καὶ σταυρῶν. Ὀχρότερος παρά ποτε, οἰκτρὸς τὴν θέαν, ἐστέναζεν ἀκατάπαυστα.

— Ἦλθα, μοῦ εἶπε πρὶν τὸν ἐρωτήσω, νὰ παρακαλέσω τὸν φίλον μου Φ. ποῦ ἔχει τὰ μέσα, νὰ μιλήσῃ νὰ μὲ δεχθοῦν στὸν Εὐαγγελισμό, γιατί δὲ μπορῶ πλιὸ' ἐκουράστηκα, ἀπόκαμα... Καὶ ὠμίλει μὲ κόπον, διακεκομμένα.

— Μὰ τί ἐγίνεσο τόσοσιν καιρὸ;

— Μὴν τὰ ῥωτᾶς ἄλλοτε τὰ λέμε ἢ ἀτυχία τρέχει κατόπι μου καὶ ἀναποδογυρίζει τὰ σχέδιά μου... Δὲ βλέπεις τί κρῦο; Νὰ πάω νὰ ἴσουχάσω, ν' ἀναδάλω...

— Καὶ εὐρήκεις τὸ μέρος νὰ καθήσῃς, εἶπα.

Περῆφερε γύρω ἄτονον βλέμμα καὶ εἶπε μὲ τόνον ἐντελοῦς ἀπαθείας:

— Τὸ ἴδιο εἶνε παντοῦ συνήθεια εἶν' ὅλα.

Δίπλα ἠκούσθη κρότος συγκρουομένων ποτηρίων. Ἐἶς τὸ γειτονικὸν ποτοποιεῖον μία παρέα ἐλιανόπινε καὶ ἠκούοντο τὰ θορυδῶδη των γέλια.

— Ἄφησε τὰς μαύρας σκέψεις, Σοφοκλῆ, τοῦ εἶπα, καὶ κύτταξε νὰ γείνης καλὰ νὰ ἐορτάσωμε καὶ μετς.

Ἐπροσπάθησε νὰ μειδιάσῃ.

— Νάλθης νὰ μὲ ἰδῆς ἐκεῖ, μοῦ εἶπε. Τώρα πῆγγαινε στῆς δουλιές σου.

Ἦτοίμασα μερικὰ χρήματα.— Θὰ σοῦ χρειασθοῦν, τοῦ εἶπα.

Ἦρνήθη.

— Δὲν μοῦ χρειάζονται τώρα. Ἐπέμεινα ἠρνήθη ἀπολύτως.

Τοῦ εἶπα λέξεις ἐνθαρρυντικὰς καὶ τὸν ἀπεχαιρέτισα, σχεδὸν παρηγορημένος. Τὸ νοσοκομεῖον, βέβαια ἦτο τὸ ἀσφαλέστερον καταφύγιον ὅ,τι εἶχε νὰ κάμῃ καλλίτερον.

* * *

Ἐπὶ τινὰς ἡμέρας πολλαὶ ἀσχολίαι δὲν μ' ἀφῆκαν νὰ μάθω τί ἀπέγινεν ὁ Σοφοκλῆς. Ἐσκεπτόμην ψυχρότερα καὶ εὕρισκα ὅτι δὲν ἔπρεπε ν' ἀνησυχῶ διὰ τὴν τύχην του. Καὶ ἄλλοτε εἶχε κρυώσῃ καὶ εἶχε καταβληθῆ καὶ πάντοτε ἀνελάμβανε ἢ ἀναλάβῃ καὶ τώρα βέβαια καὶ θὰ τὸν ἰδῶ γρήγορα ἔξω καὶ θὰ ἐπαναλάβωμεν τὰς συναντήσεις μας, τὰς πολιτικὰς συζητήσεις, τὸν ἐπιούσιον αὐτὸν ἄρτον τοῦ Σοφοκλῆ καὶ τὰ σχέδια, τὰ σχέδια ἐκεῖνα τοῦ καυμένου τοῦ φίλου μου, ὅποῦ, ἔμεναν μὲν πάντοτε σχέδια, ἀλλὰ τὰ ὅποια τόσοσιν τὸν ἀπησχόλουν. Αὐτὰ ἐσκεπτόμην ὅταν, ἐν ἀπόγευμα, εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος, συνηντήθην μ' ἓνα φίλον τοῦ Σοφοκλῆ, ἐκεῖνον ποῦ τοῦ ἐπρομήθευεν ἄλλοτε τοὺς λαιμοδέτας του.

— Σ' ἐξητοῦσα, μοῦ λέγει μὲ ὀρμὴν.

- Γιατί; ήρώτησα.
- Ὁ Σοφοκλῆς εἶνε στό Δημοτικό Νοσοκομεῖο, μοῦ λέγει. . .
- Καί πῶς; διέκοψα — δὲν εἶνε στόν Εὐαγγελισμό;
- Δὲν υπῆρχε θέσις καί τόν πήγαν ἐκεῖ.
- Λοιπόν; ήρώτησα.
- Δὲν εἶνε διόλου καλά.
- Μά πῶς; ἕνα κρουλόγημα. . .
- Τί κρουλόγημα; εἶνε περιπνευμονία καί καθό ἀδύνατος. . .
- Κινδυνεύει λοιπόν;
- Θαρρῶ ἤμουν χθές καί θά ξαναπάγω αὐριον' εἶνε εἰς τήν κλι-
νικήν Κ. . . Σ' ἐζήτησα.

Ἄφηκα τόν φίλον εὐθύς κ' ἔτρεξα εἰς τό Νοσοκομεῖον, γεμάτος ἀπό μαύρας σκέψεις. Τί θά ἐμάνθανα ἐκεῖ ἄρά γε;

Ἐφύσα δυνατός ἄνεμος αὐξάνων τήν μελαγχολίαν μου.

Εἰσῆλθα εἰς εὐρύχωρον αὐλήν, δεξιᾶ καί ἀριστερᾶ τῆς ὁποίας κυπαρίσσια οὐρανομήκη «ἐκυμάτιζαν» εἰς τήν βίαν τοῦ ἀνέμου, ὡσάν νά «ἐκραζαν τοὺς ζωντανούς» κατά τόν ποιητήν. Γέρων ἀπό-
μαχος ἐβημάτιζε παρά τήν εἴσοδον μέ τήν κεφαλὴν σχυμμένην, — Κύριος οἶδε τί σκεπτόμενος — καί νέα γυναῖκα, πενιχρά ἐνδυμένη, ὠχρά καί μέ τό ὕφος περίφροντι, ἐκάθητο παρά τήν θύραν ἐπὶ σκίμπος, ὡσάν ν' ἀνέμενε κάποιον.

Εἰσῆλθον εἰς μέγαν διαδρόμον. Ἐκεῖ κόσμος πολὺς συνωστιζέτο ἰατροί, μέ τὰ ἐπιχιτώνια τῆς ὑπηρεσίας καί νοσοκόμοι διεστυροῦντο ἀνά πᾶσαν στιγμὴν μέ μεδιάματα, μέ ἀστεῖσμούς, ὡς ἄνθρωποι ἐξοικειωθέντες μέ τοὺς πόνους τῶν ἄλλων, ψυχροί καί ἀδιάφοροι εἰς τήν περί αὐτοὺς στυγνὴν εἰκόνα. Καθ' ὑπόδειξιν ὑπαλλήλου, διηθῦνθη εἰς τήν κλινικήν Κ. διὰ τινος διαδρόμου πρὸς τὰ δεξιὰ καί εἰσῆλθα εἰς εὐρύχωρον ἐπιμήκη αἴθουσαν, προχωρῶν μέ βήματα δεξιὰ, ὡς ἄνθρωπος μαντεύων πρὸ τίνος θεάματος θά ἐβρισκόμην. . .

Εἶδα πολλὰς κλίνας, δεξιᾶ καί ἀριστερᾶ τῆς αἰθούσης, καί πρό-
σωπα ἰσχνὰ καί ὠχρά, καί ἤκουσα στόνους κατά τό μάλλον καί ἦττον βαρεῖς. Ἐκαμνεν ὁμως καλήν ἐντύπωσιν ἢ καθαριότης καί τῆς αἰθούσης καί τῶν κλινῶν. Μεγάλη, σιδηρᾶ θερμάστρα εἰς τό μέσον ἐσκορπιζε τριγύρω τό εὐεργετικόν της θάλπος καί ἂν ἔλειπον οἱ στεναγμοὶ τῶν ἀσθενῶν, ἢ αἴθουσα θά παρουσίαζεν ὄψιν φαιδράν.

Δὲν ἄργησα, μεταξὺ τῶν ἀσθενῶν, νά διακρίνω τόν ἀτυχή φίλον μου. Ἐκάθητο ἐπὶ τῆς κλίνης καί ἐστέναζε δυνατά. Πλησίον του, νοσοκόμος ἡλικιωμένη, μέ πρόσωπον γελαστόν, κάτι τοῦ ἔλεγε, ὡσάν νά τόν ἐπαρηγοροῦσε. Ἐπλησίασα καί εἰς τήν θέαν μου ἢ χαρὰ ἐξωγραφήθη ἐπὶ τοῦ ἰσχνοῦ προσώπου του. Ἐγὼ ἐπροσποιούμην τόν εὐθυμον, μ' ὄλην τήν ἀνησυχίαν ποῦ ἐδοκίμασα ὅταν τόν εἶδα.

— Καλὲ τί ν' αὐτά; μέ τὰ σωστά σου ἀρρώστησες;

— Κάθησε, μοῦ εἶπε μέ φωνὴν ἀσθενῆ.

Ἐκάθησα παρά τήν κλινὴν.

— Νά, ἔτσι στενάζει, εἶπεν ἡ νοσοκόμος' τίποτε σοβαρὸ δὲν εἶνε, γρήγορα θά σηκωθῆ.

— Εἶν' ἀλήθεια, εἶπεν ὁ Σοφοκλῆς, πῶς δὲν ἔχω πυρετό.

Ἔφασα τὸ χέρι του ἦτο μᾶλλον ψυχρόν.

— Δέν εἶνε τίποτα, τοῦ εἶπα. Ἐγὼ ἤθελα νὰ πάγω στὸν Εὐαγγελισμό...

— Δέν ὑπῆρχε θέσις, διέκοψεν ὁ Σοφοκλῆς καὶ ἤλθαμ' ἐδῶ. Τὸ κρουλόγημ' αὐτῇ τῇ φορά δὲν χωρατεύει καὶ θὰ μὲ βασανίσῃ.

— Ὑπομονή! τοῦ εἶπα' ἐδῶ εἶσαι πολὺ καλὰ· δὲ σοῦ χρειάζεται τιποτα ;

— Τίποτα τώρα, ἀπήντησε.

Τοῦ εἶπα μερικὰ ἀστεῖα, εἰς τὰ ὁποῖα ἀπήντησε μὲ βαθὺν στεναγμόν :

— Ἔχω μεγάλο βᾶρος στὸ στήθος, εἶπε.

— Γιατί δὲν πλαγιαζῆεις ; τὸν ἠρώτησα.

— Εἶμαι καλλίτερα καθιστός, ἀπήντησε.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰσῆλθον πέντ' ἕξ κύριοι ἦσαν ἰατροί. Ὁ γερωντότερος ἐπλησίασε τὴν κλίνην τοῦ Σοφοκλῆ καὶ ἤτοιμάσε τὸ στηθοσκοπίον του.

— Αἶ, πῶς εἶμαστε ; ἠρώτησε τὸν ἀσθενῆ.

— Καλλίτερα· μόνο τὸ βᾶρος αὐτό...

— Αὐτὸ καὶ εἶνε ἡ ἀσθένειά σου, εἶπεν ὁ ἰατρός· μετὰ δύο τρεῖς ἡμέρας γλυτώνεις... ἐτοιμάσου νὰ σὲ στηθοσκοπήσω.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ ἰατροῦ ὁ Σοφοκλῆς ἐφάνη ἡσυχώτερος. Ἐγὼ ἀνεθάρρησα καὶ τοῦ εἶπα μερικὰ εὐτράπελα, μὴ λησμονήσας καὶ τὴν πολιτικὴν. Ὁ Σοφοκλῆς ἐζωογονήθη καὶ εἶπεν ὅτι, ἅμα σηκωθῆ, θὰ πάγῃ νὰ τὰ φάλλῃ εἰς μερικοὺς, προπάντων ὅμως — ἐπρόσθεσε — θὰ φροντίσω σοβαρὰ νὰ καλλιτερεύσω τὴν θέσιν μου· τὰ χρήματα τοῦ μου ὀφείλουν θὰ τὰ ἔχω μετὰ ἓνα μῆνα, χωρὶς ἄλλο καὶ τότε θὰ ἰδῆς... ἔχω κάτι σχέδια τώρα...

Ἄλλ' ἔξαφνα τοῦ ἤλθε βήχας καὶ ἡ δύσπνοια δὲν τὸν ἄφησε νὰ ἐξακολουθήσῃ· ἔπειτα ἔδειξε διάθεσιν πρὸς ὕπνον. Ἐγὼ τὸν ἀπεχαιρέτησα καὶ ἀπεμακρύνθη ἄκροποδητεῖ.

Ἡ εὐρεῖα αἰθουσα τοῦ Νοσοκομείου παρουσίαζεν εἰκόνα ἐκτάκτου φαιδρότητος, ὅταν εἰσῆλθα, τὸ πρῶτ' τῆς μεθεπομένης. Αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου κατηύγαζαν τὰ ἐπιπλα καὶ ἐπαίζαν χαρωπαὶ ἐπάνω εἰς τὰ κρεβάτια τοῦ πόνου. Νοσοκόμοι καὶ ἰατροί — σπουδασταὶ ἰδίως — περιήρχοντο τὴν αἰθουσαν ἀστειολογοῦντες. Ἐρριψα τὸ βλέμμα ἐπὶ τῆς κλίνης τοῦ Σοφοκλῆ ἦτο κενή, ἐφαίνετο δὲ νεοστρωμένη, μὲ καθαρὰ κλινσοσκεπάσματα. Ἐπροχώρησα μὲ δειλίαν, ἐνῶ ἀντιθέτως προσήρχετο ἡ γνωστὴ μου γραία νοσοκόμος.

— Καὶ ὁ Σοφοκλῆς ; ἠρώτησα χαμηλοφώνως.

— Τὰ μεσάνυχτα χθὲς ὅς ἄφηκε χρόνια, εἶπε παίζουσα μὲ τὰ κλειδιά ὁποῦ ἐκρέμαντο εἰς τὴν ζώνην της.

Ἔμεινα ἄφωνος, ἐνῶ ἐκείνη ἐξηκολούθησε :

— Τὴν νύχτα ἐχειροτέρεψε· ἐμηνύσαμε νᾶλθουν οἱ συγγενεῖς του, μὰ δὲν τὸν ἐπρόφθασαν. Θὰ ταφῆ τὸ ἀπόγευμα· πηγαίνετε στὸ παρεκκλησί μας...

Ἐπροχώρησα πρὸς τὴν ἔξοδον, κατασυγχυσμένος ἀπὸ τὸ ἀπροσδόκητον κτύπημα.

Ὁ ναύσκος ἦτο ἔρημος καὶ ἀμυδρῶς φωτισμένος. Ἐν τῷ μέσῳ ἰκρίωμα, ἐπ' αὐτοῦ φέρετρον πενιχρὸν καὶ ἐντὸς τοῦ φερέτρου ἓνα πτώμα... τὸ πτώμα τοῦ Σοφοκλή... Ὀλίγον εἶχε μεταβληθῆ' τὸ αὐτὸ ἰσχνόν, κίτρινον πρόσωπον καὶ μόνον τὰ μάτια καὶ τὰ χεῖλη κλειστά. Ἄφωνος ἐντελῶς τώρα.

Ἐστάθην ἀρκετὴν ὥραν δακρῶν καὶ ἀποτεινῶν ἐρωτήσεις εἰς τὸν νεκρὸν, ὡσάν νὰ ἠμποροῦσε νὰ μ' ἀπαντήσῃ.

Τὸ ἀπόγευμα ἐτάφη ὁ σχεδιαστής.

Ἄλλὰ δὲν ἐξέλιπεν.

Π. Α. ΑΞΙΩΤΗΣ

ΕΠΙΓΡΑΦΙΟ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΜΑΣ

[Ἐκ τῶν τοῦ *Enrico Panzacchi*]

Τῷ Στεφάνῳ Ξενοπούλῳ

ΝΑ, ποῦ ροδίξει ἀσύγκριτα τόσαις πλαγιαῖς ἢ αὐγοῦλα
Καὶ τ' ἄγρια δῖανθα ἀνοίγουνε, λουσμένα 'ς τὴ δροσοῦλα.
Σ' τὸ δάσος τ' ὀλοφούντωτο μῦθια πουλιά λαλοῦνε
Καὶ τὰ ρυάκια ἀφρόδροσα γλυκὰ γοργοκυλοῦνε,
Καὶ σύ, ἐμμορφιά μου ἀτίμητη, ξανθογαλανομάτα,
Θωρεῖς 'ς τὰ κρυσταλλόνερα τὰ κάλλη σου τ' ἀφράτα.
Σ' τὴ διάβα σου τὰ λούλουδα σὲ χαιρετοῦν σκυμμένα,
Καὶ μὲ μιά γλῶσσα ὀλόμυρη κρυφομιλοῦν γιὰ σένα.
Τὴ νύχτα θὲ νὰ πέρασές 'ς τὰ ρίκια ξαπλωμένη,
Βλέπω μέσ 'ς τὰ χρυσόμαλλα κίτερη σκαλωμένη,

Καὶ τώρα μὲ χτυπόκαρδο παραμονεύεις μόνη
Νὰ ἰδῆς ἀπ' τὰ χαμόκλαδα διαβάτης μὴν σιμώνη.
Μὰ νά, 'ς τὸ βάτο ἐπιάστηκε τὸ καναβὶ φουστάνι
Καὶ σκαρπινάκι ἀτίμητο ἀπὸ μετάξι ἐφάνη.
*Α! Κοντεσίνα ἀστόχαστη, τὰ ροῦχα σ' ἐπροδώσαν...
Ποιά εἶν ἡ νῆά ἢ πεντάμορφη, τὰ μυροδένδρια ἐνοιώσαν
Πρόσεξε· μέσ' ἀφ' τὰ ἔλατα οἱ Σάτυροι γελοῦνε
Καὶ οἱ Φαῦνοι ἀφ' τὰ φυλλώματα πονηροφλυαροῦνε...
Νᾶξερα ποιός σ' ὠδήγησε σὲ τοῦτο τὸν αἰῶνα,
Τόσο πεζὸ κι' ἀνέραστο ποῦ ζῆ κανεῖς μ' ἀγῶνα,
Νὰ παίξῃς χωρὶς ὑπαρξὶ παραμικρῆς ἐλπίδος
Τοῦ Μελιοῖριου τὸ εἰδύλλιο καὶ τῆς ξανθῆς Χλωρίδος.

[Ἀνέκδοτον]

† Δ. Ι. ΜΑΡΓΑΡΗΣ